

Skutečně potřebujeme evropského žalobce?

eFocus

V současné době je v Evropském parlamentu jedním z nejvíce diskutovaných justičních témat otázka zřízení tzv. evropského žalobce. Návrh nařízení, kterým by došlo ke zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce, byl Komisí předložen již v roce 2013, doposud však o něm nebylo rozhodnuto. Na první pohled se totiž může zdát, že se jedná o bohužel návrh, proti kterému nikdo nemůže protestovat. Podíváme-li se však na danou záležitost podrobněji, prvotní nadšení opadne.

Jak sám název nařízení napovídá, zavedení evropského žalobce znamená zřízení nového úřadu, který bude stát evropské daňové poplatníky desítky milionů eur. Měli bychom si proto být jisti, že takovýto nový úřad je opravdu potřebný a peníze vynaložené na jeho zřízení a provoz se evropskému daňovému poplatníku nepřímou vrátí. A právě v potřebnosti Úřadu evropského veřejného žalobce je podle mého názoru hlavní kámen úrazu.

Evropský žalobce bude mít dle návrhu velmi úzkou působnost. Bude se zaměřovat pouze na postihování trestných činů, které jsou namířeny proti finančním zájmům Evropské unie, nejčastěji tedy půjde o postihy nezákonného nakládání s evropskými dotacemi. Tento úřad tak nebude řešit jiné formy závažné trestné činnosti, jako jsou např. trestné činy proti životu a zdraví. Je třeba říci, že trestné činy proti finančním zájmům EU se s větší či menší úspěšností stíhají ve všech státech Evropské unie. Co se týče naší země, dovoluji si tvrdit, že Česká republika je v této oblasti poměrně úspěšná. Již před několika lety jsme do našeho trestního zákoníku doplnili samostatnou skutkovou podstatu trestného činu, který nese název Poškození finančních zájmů Evropské unie, podle níž se trestají všechna podvodná jednání v souvislosti s čerpáním finančních prostředků z rozpočtu EU. Není to však pouze o textu trestního zákona, je třeba říci, že česká policie i státní zastupitelství jsou v této oblasti aktivní a ročně je podáváno několik desítek obžalob v těchto trestních věcech. To, jak jednotlivé kauzy dopadnou, pak už není jen v rukou státních zástupců, ale i v rukou českých soudců. I zde se však situace zlepšuje, jsme svědky toho, jak jednotlivé kauzy začínají být dotahovány do konce. Ostatně, a to je velmi podstatné, i v případě, že by evropský žalobce nakonec vznikl, sepisoval by obžaloby podle českého práva a i nadále by o nich rozhodoval český soud.

Jsem proto přesvědčen, že samotné zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce za situace, kdy takovýto žalobce bude vycházet z důkazů provedených českou policií, bude postupovat podle českého procesního a hmotného trestního práva a jeho obžalobu nakonec posoudí český soudce, nemůže vést k efektivnějšímu postihu trestných činů proti zájmům Evropské unie. Nedojde tak k žádnému zlepšení ani zhoršení situace oproti současnému stavu. Podle mého názoru se tak nenaplní předpoklad Komise, která počítá s tím, že zavedení evropského žalobce postupně povede k sjednocování postihu trestných činů proti finančním zájmům Evropské unie na území celé Unie.

Pokud tedy Komisi leží na srdci to, jak jsou v některých členských státech EU vyšetřovány a postihovány trestné činy proti finančním zájmům EU, měla by se na tyto konkrétní země zaměřit a metodicky, případně finančně je podpořit. Jsem přesvědčen, že takováto cílená pomoc by byla mnohem přínosnější, než zřizování nového úřadu.

Vedle pochybnosti o účelnosti návrhu je také zřejmé, že se jedná o nemalý zásah do suverenity

členských států a jejich trestněprávní politiky. Je nutné připomenout, že Komise obdržela od vnitrostátních parlamentů členských států celkem třináct tzv. odůvodněných stanovisek, ve kterých státy poukazovaly na rozpor návrhu se zásadami subsidiarity a proporcionality. I tuto skutečnost by měla Komise nepochybně reflektovat.

Jiří Pospíšil,
poslanec Evropského parlamentu

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - duben 2016.

Nové číslo **EPRAVO.CZ Digital** si můžete stáhnout **ZDARMA** na **App Store**, **Google Play** a **Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis – dobrý sluha, ale špatný pán](#)
- [Třpyt a bída DPP](#)
- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)
- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu – aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)